

FRANZ EGENBERGER

WYROK TRYBUNAŁU (wielka izba)

z dnia 11 lipca 2006 r.*

W sprawie C-313/04

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 234 WE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Verwaltungsgericht Frankfurt am Main (Niemcy) postanowieniem z dnia 24 czerwca 2004 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 26 lipca 2004 r., w postępowaniu:

Franz Egenberger GmbH Molkerei und Trockenwerk

przeciwko

Bundesanstalt für Landwirtschaft und Ernährung,

przy udziale:

Fonterra (Logistics) Ltd,

* Język postępowania: niemiecki.

TRYBUNAŁ (wielka izba),

w składzie: V. Skouris, prezes, P. Jann, C.W.A. Timmermans, A. Rosas i J. Malenovský, prezesi izb, J.P. Puissochet, R. Schintgen, N. Colneric, J. Klučka, U. Lohmus i E. Levits (sprawozdawca), sędziowie,

rzecznik generalny: L.A. Geelhoed,
sekretarz: K. Sztranc, administrator,

uwzględniając procedurę pisemną i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 27 września 2005 r.,

rozważywszy uwagi przedstawione:

- w imieniu Franz Egenberger GmbH Molkerei und Trockenwerk przez C. Bittnera i J. Gündischa, Rechtsanwälte,
- w imieniu Bundesanstalt für Landwirtschaft und Ernährung przez K.D. Lutza, Verwaltungsangestellter,
- w imieniu Fonterra (Logistics) Ltd przez E. Gibsona-Boltona, solicitor, A. Rinnego, Rechtsanwalt, C. Firtha i C. Humpego, solicitors,

- w imieniu rządu niemieckiego przez C. Schulze-Bahr, działającą w charakterze pełnomocnika,

- w imieniu rządu francuskiego przez G. de Berguesa, S. Ramet i A. Colomb, działających w charakterze pełnomocników,

- w imieniu rządu polskiego przez T. Nowakowskiego, działającego w charakterze pełnomocnika,

- w imieniu Komisji Wspólnot Europejskich przez C. Cattabrigę, F. Erlbachera i F. Hoffmeistera, działających w charakterze pełnomocników,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 1 grudnia 2005 r.,

wydaje następujący

Wyrok

- 1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy ważności art. 25 ust. 1 akapit pierwszy i art. 35 ust. 2 rozporządzenia Komisji (WE) nr 2535/2001 z dnia 14 grudnia 2001 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) 1255/1999 odnośnie do ustaleń dotyczących przywozu mleka i przetworów mlecznych i otwarcia kontyngentów taryfowych (Dz.U. L 341, str. 29).

- 2 Wniosek ten został złożony w ramach sporu między spółką prawa niemieckiego Franz Egenberger GmbH Molkerei und Trockenwerk (zwaną dalej „Egenberger”) a Bundesanstalt für Landwirtschaft und Ernährung (niemieckim federalnym urzędem rolnictwa i żywności, zwanym dalej „BLE”) dotyczącego wydania pozwolenia na przywóz masła nowozelandzkiego po obniżonej stawce celnej.

Ramy prawne

Uregulowania wspólnotowe

Rozporządzenie nr 1255/1999

- 3 Artykuł 26 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 1255/1999 z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie wspólnej organizacji rynku mleka i przetworów mlecznych (Dz.U. L 160, str. 48) stanowi, że przywóz do Wspólnoty któregośkolwiek z produktów wymienionych w art. 1 tego rozporządzenia — wśród nich masła — wymaga przedstawienia pozwolenia na przywóz.
- 4 Artykuł 26 ust. 2 tego rozporządzenia ma następujące brzmienie:

„Zezwolenia wydawane są przez państwa członkowskie każdemu ubiegającemu się, bez względu na miejsce jego działalności we Wspólnocie [...].

Zezwolenia na przywóz i wywóz są ważne w całej Wspólnocie. Takie zezwolenia są wydane po złożeniu zapewnienia, że produkty będą przywożone lub wywożone podczas terminu ważności zezwolenia; z wyjątkiem przypadków siły wyższej, zabezpieczenie będzie utracone całkowicie lub częściowo, jeśli przywóz lub wywóz nie zostanie zrealizowany lub jeśli będzie zrealizowany tylko częściowo, w danym okresie”.

- 5 Zgodnie z art. 26 ust. 3 lit. c) tego rozporządzenia inne szczegółowe zasady stosowania tego artykułu określa Komisja Wspólnot Europejskich.

- 6 Artykuł 29 ust. 2 rozporządzenia nr 1255/1999 określa metody, które mogą być stosowane w zarządzaniu kontyngentami taryfowymi i stanowi, że unikają one dyskryminacji któregośkolwiek z zainteresowanych podmiotów.

Rozporządzenie nr 2535/2001

- 7 Artykuł 25 ust. 1 akapit pierwszy rozporządzenia nr 2535/2001 stanowi:

„Pozwolenia na przywóz na produkty wymienione w załączniku III ze wskazaną stawką celną są wydawane tylko po okazaniu odpowiedniego świadectwa IMA 1 [Inward Monitoring Arrangement] na całkowitą ilość netto w nim wskazaną”.

- 8 W tym względzie załącznik III do wspomnianego rozporządzenia określa wysokość kontyngentu i stawki cła przywozowego dla masła pochodzącego z Nowej Zelandii.

Z motywu 9 tego rozporządzenia wynika ponadto, że świadectwo IMA 1 wystawione przez właściwe władze kraju wysyłającego potwierdza, że produkty wwożone do Wspólnoty Europejskiej spełniają warunki obniżenia stawki celnej.

- 9 Zgodnie z art. 32 ust. 2 rozporządzenia nr 2535/2001 świadectwo IMA 1 jest ważne tylko, jeżeli jest wydane przez organ kraju wysyłającego wymieniony w załączniku XII do tego rozporządzenia. Jeżeli chodzi o Nową Zelandię, załącznik jako organ wydający wskazuje Food Assurance Authority (urząd nadzoru żywności) w ramach ministerstwa rolnictwa i leśnictwa. Ponadto załącznik IV do tego rozporządzenia określa zasady, według których należy postępować podczas kontroli wagi i zawartości tłuszczu w maśle nowozelandzkim oraz warunki wypełniania i kontroli świadectw IMA 1 dla tego produktu.

- 10 Z art. 34 rozporządzenia nr 2535/2001 wynika, że przepisy art. 34–42 tego rozporządzenia stosuje się do masła nowozelandzkiego. Artykuł 35 ust. 2 tego rozporządzenia stanowi:

„Wnioski o wydanie pozwolenia na przywóz mogą być składane tylko w Zjednoczonym Królestwie.

Zjednoczone Królestwo kontroluje wszystkie wydane, unieważnione, zmienione, poprawione świadectwa IMA 1 lub te, za które wydano kopie. Zapewnia, że całkowita ilość, na którą wydane są pozwolenia na przywóz, nie przekracza kontyngentu na rok przywozowy”.

Uregulowania Światowej Organizacji Handlu

- 11 Artykuł XVII ust. 1 lit. a) Układu ogólnego w sprawie taryf celnych i handlu z dnia 30 października 1947 r. w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 marca 1969 r. (zwanego dalej „GATT”) stanowi:

„Każda z układających się stron zobowiązuje się, że w przypadku gdy założy lub będzie utrzymywała w jakimkolwiek miejscu przedsiębiorstwo państwowe lub gdy udzieli jakiegokolwiek przedsiębiorstwu, formalnie lub faktycznie, wyłącznych lub specjalnych przywilejów, to przedsiębiorstwo takie będzie się stosować w swoich transakcjach kupna lub sprzedaży w imporcie bądź eksporcie do ogólnych zasad niedyskryminacji ustalonych w niniejszym Układzie dla środków państwowych mających wpływ na import lub eksport, dokonywany przez prywatne przedsiębiorstwa handlowe”.

- 12 Zgodnie z artykułem 1 ust. 3 Porozumienia w sprawie licencjonowania przywozu załączonego do Porozumienia ustanawiającego Światową Organizację Handlu z 1994 r. (zwaną dalej „WTO”), przyjętego w ramach wielostronnych rokowań Rundy Urugwajskiej (1986–1994) (Dz.U. L 336, str. 151), reguły dotyczące procedur licencjonowania przywozu powinny być neutralne w stosowaniu i administrowane w sposób słuszny i sprawiedliwy.

Postępowanie przed sądem krajowym i pytania prejudycjalne

- 13 Ustawodawca nowozelandzki ustawą o restrukturyzacji przemysłu mleczarskiego (Dairy Industry Restructuring Act 2001, zwaną dalej „ustawą z 2001 r.”), która

weszła w życie w dniu 27 września 2001 r., przyznał wyłączne pozwolenie na wywóz masła nowozelandzkiego po obniżonej stawce celnej do Unii Europejskiej spółdzielni handlowej prawa nowozelandzkiego New Zealand Dairy Board (zwanej dalej „NZDB”), która niedawno połączyła się z innymi producentami mleka, tworząc Fonterra Cooperative Group Ltd (zwaną dalej „Fonterra”). Ustawa z 2001 r. zakazuje przenoszenia tego pozwolenia na wywóz osobom trzecim. Fonterra eksportuje masło nowozelandzkie do Unii Europejskiej wyłącznie za pośrednictwem NZMP Logistics (zwanej dalej „NZMP”), jednego ze swoich oddziałów z siedzibą w Zjednoczonym Królestwie. NZMP jest w konsekwencji wyłącznym importerem masła nowozelandzkiego do Unii Europejskiej po obniżonej stawce celnej.

- 14 Procedurę przywozu można opisać w sposób następujący: świadectwo IMA 1 jest wydawane przez Food Assurance Authority dla NZDB, która przekazuje je do NZMP, po uprzednim sprzedaniu jej masła. Ten oddział zgodnie z rozporządzeniem nr 2535/2001 składa w Zjednoczonym Królestwie wniosek o wydanie pozwolenia na przywóz, do którego załącza świadectwo IMA 1, wwozi masło nowozelandzkie do Unii Europejskiej, odprzedaje je po oceniu i opodatkowaniu, zyskując w ten sposób różnicę między ceną przywozową a wyższą ceną wspólnotową.
- 15 Egenberger złożył w dniu 25 sierpnia 2003 r. do BLE wniosek o wydanie pozwolenia na przywóz masła nowozelandzkiego po obniżonej stawce celnej. Decyzją z dnia 2 października 2003 r. BLE oddalił ten wniosek ze względu na to, że Egenberger nie przedłożył mu świadectwa IMA 1 i że wniosek o wydanie pozwolenia na przywóz masła nowozelandzkiego po obniżonej stawce celnej może być złożony jedynie w Zjednoczonym Królestwie.
- 16 Egenberger wniósł odwołanie od tej decyzji do Verwaltungsgericht Frankfurt am Main, podnosząc, że pewne przepisy rozporządzenia nr 2535/2001 są sprzeczne z art. 28, art. 34 ust. 2 akapit drugi i art. 82 WE. Egenberger przypomina w tym względzie, że ofertę zakupu masła nowozelandzkiego złożył grupie Fonterra już

w kwietniu 2001 r. Niemniej oferta ta została odrzucona ze względu na to, że Fonterra eksportowała masło po obniżonej stawce celnej do Unii Europejskiej wyłącznie za pośrednictwem NZMP. W konsekwencji Egenberger nie miał możliwości uzyskania wymaganego świadectwa IMA 1 lub dokonania zakupu masła w celu przywozu.

- 17 Sąd krajowy podziela wyrażone przez Egenbergera wątpliwości dotyczące ważności art. 35 ust. 2 i art. 25 ust. 1 akapit pierwszy rozporządzenia nr 2535/2001. Swoją argumentację w tym względzie opiera on na czterech aspektach.
- 18 W pierwszej kolejności, sąd ten utrzymuje z jednej strony, że art. 35 ust. 2 rozporządzenia nr 2535/2001 jest sprzeczny z art. 34 ust. 2 akapit drugi WE, ponieważ zezwala potencjalnym importerom masła nowozelandzkiego mającym siedzibę w Zjednoczonym Królestwie na składanie wniosków o wydanie pozwolenia na przywóz do organów odpowiedzialnych za regulację rynków ich własnego państwa członkowskiego, podczas gdy wszyscy inni importerzy są zobowiązani do złożenia takiego wniosku w innym państwie członkowskim, tj. Zjednoczonym Królestwie. Dla tych importerów oznacza to dodatkowe koszty i działa zniechęcająco w szczególności na małe i średnie przedsiębiorstwa. Ponadto przepis ten jest sprzeczny z art. 26 ust. 2 rozporządzenia nr 1255/1999, który stanowi, że zezwolenia na przywóz wydawane są przez każde państwo członkowskie.
- 19 Z drugiej strony art. 25 ust. 1 akapit pierwszy rozporządzenia nr 2535/2001 jest również sprzeczny z zakazem dyskryminacji przewidzianym w art. 34 ust. 2 akapit drugi WE i art. 29 ust. 2 rozporządzenia nr 1255/1999, ponieważ w praktyce powoduje on wykluczenie każdego potencjalnego importera masła nowozelandzkiego w ramach kontyngentu wywozu po obniżonej stawce celnej, z wyjątkiem NZMP, jedyne przedsiębiorstwa, które jest w stanie uzyskać świadectwo IMA 1.

- 20 W drugiej kolejności, sąd krajowy uważa, że kwestionowane przepisy rozporządzenia nr 2535/2001 są sprzeczne z art. 28 WE.
- 21 Sąd ten uważa z jednej strony, że art. 35 ust. 2 tego rozporządzenia utrudnia dostęp do kontyngentu przywozu masła nowozelandzkiego po stawkach preferencyjnych po obniżonej stawce celnej dla przedsiębiorstw nie mających siedziby w Zjednoczonym Królestwie i ogranicza w ten sposób swobodny handel we Wspólnocie.
- 22 Z drugiej strony art. 25 ust. 1 akapit pierwszy rozporządzenia nr 2535/2001 ogranicza obrót masła nowozelandzkiego we Wspólnocie w wyniku antykonkurencyjnego zachowania Fonterra, odmawiającej sprzedaży tego produktu po obniżonej stawce celnej innym importerom niż NZMP.
- 23 W trzeciej kolejności, sąd krajowy twierdzi, że art. 25 ust. 1 akapit pierwszy rozporządzenia nr 2535/2001 wprowadza do porządku prawnego Wspólnoty uregulowanie nowozelandzkie, które przyznaje grupie Fonterra monopol w dziedzinie wywozu masła nowozelandzkiego po obniżonej stawce celnej. Przepis ten jest pod tym względem sprzeczny również z art. 82 ust. 1 WE.
- 24 W końcu, w czwartej kolejności, kwestionowane przepisy rozporządzenia nr 2535/2001 są sprzeczne z art. XVII ust. 1 lit. a) GATT oraz z art. 1 ust. 3 Porozumienia w sprawie licencjonowania przywozu. Sąd krajowy uważa bowiem, że prawodawca wspólnotowy przyjmując rozporządzenie nr 2535/2001 miał zamiar wykonania zobowiązań przyjętych w ramach WTO. Zgodnie z orzecznictwem opartym na wyroku z dnia 7 maja 1991 r. w sprawie C-69/89 Nakajima przeciwko Radzie, Rec. str. I-2069, legalność tego aktu może być oceniana w świetle znajdującego zastosowanie prawa WTO.

- 25 Z jednej strony, wprowadzając do prawa wtórnego Wspólnoty uregulowanie nowozelandzkie sprzeczne z przepisami GATT, art. 25 ust. 1 rozporządzenia nr 2535/2001 narusza zasadę niedyskryminacji przewidzianą w art. XVII ust. 1 lit. a) GATT.
- 26 Z drugiej strony zasady określone w art. 35 ust. 2 i art. 25 ust. 1 rozporządzenia nr 2535/2001 nie są ani neutralne, ani odpowiednie, a zatem są sprzeczne z art. 1 ust. 3 Porozumienia w sprawie licencjonowania przywozu.
- 27 W tych okolicznościach Verwaltungsgericht Frankfurt am Main postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:
- „1) Czy art. 35 ust. 2 rozporządzenia [...] nr 2535/2001 [...] narusza normy wyższego rzędu prawa wspólnotowego, w szczególności zakaz ograniczeń ilościowych w przywozie oraz wszelkich środków o skutku równoważnym ustanowiony w art. 28 WE, zakaz dyskryminacji ustanowiony w art. 34 ust. 2 akapit drugi WE oraz art. 26 ust. 2 rozporządzenia [...] nr 1255/1999 [...] i w związku z tym jest nieważny?
- 2) Czy art. 25 ust. 1 rozporządzenia [...] nr 2535/2001 [...] narusza normy wyższego rzędu prawa wspólnotowego, w szczególności zakaz dyskryminacji ustanowiony w art. 34 ust. 2 akapit drugi WE oraz w art. 29 ust. 2 rozporządzenia [...] nr 1255/1999 [...], art. 28 WE oraz art. 82 ust. 1 WE i w związku z tym jest nieważny?

- 3) Czy art. 25 ust. 1 i art. 35 ust. 2 rozporządzenia nr 2535/2001 [...] naruszają art. XVII ust. 1 lit. a) GATT oraz art. 1 ust. 3 Porozumienia w sprawie licencjonowania przywozu i w związku z tym są nieważne?”.

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

W przedmiocie pytania pierwszego

- 28 W pierwszym pytaniu sąd krajowy zmierza do ustalenia, czy przewidując w sposób bezwzględny, że wniosek o wydanie pozwolenia na przywóz masła nowozelandzkiego należy złożyć w Zjednoczonym Królestwie, art. 35 ust. 2 rozporządzenia nr 2535/2001 jest nieważny, ponieważ jest sprzeczny z zasadą niedyskryminacji ustanowioną w art. 34 ust. 2 akapit drugi WE i w art. 26 ust. 2 rozporządzenia nr 1255/1999 oraz z zasadą zakazu ograniczeń ilościowych w przywozie i wszelkich środków o skutku równoważnym ustanowioną w art. 28 WE.

Uwagi przedłożone Trybunałowi

- 29 Egenberger, BLE oraz rządy niemiecki, francuski i polski podnoszą, że omawiana dyskryminacja dotyczy metody zarządzania kontyngentem przywozowym, mianowicie miejsca składania wniosków (Zjednoczone Królestwo) o wydanie pozwolenia na przywóz masła nowozelandzkiego. Przypominają oni bowiem, że w przypadku innych produktów objętych wspólną organizacją rynków w sektorze mleka i przetworów mlecznych wnioski o wydanie pozwolenia na przywóz może być składany do różnych organów krajowych.

- 30 Ponadto obowiązek składania wniosku o wydanie pozwolenia na przywóz w Zjednoczonym Królestwie stawia w gorszej sytuacji podmioty gospodarcze z siedzibą w innym państwie członkowskim, ponieważ wymóg taki powoduje dodatkowe koszty obciążające te podmioty. Nic nie uzasadnia jednak takiej różnicy w traktowaniu.
- 31 Fonterra i Komisja podnoszą, że Komisja dysponuje w dziedzinie polityki rolnej szerokim zakresem uznania. Fakt, że ten sam przepis ma różne skutki dla określonych importerów, nie stanowi zatem dyskryminacji, ponieważ przepis ten jest oparty na obiektywnych kryteriach dostosowanych do potrzeb ogólnego globalnego funkcjonowania wspólnej organizacji rynków. W tym względzie sporny przepis ma na celu zapewnienie prawidłowego wykorzystania danego kontyngentu taryfowego i ułatwienie jego kontroli.
- 32 Niedogodności wynikające z tej procedury dla potencjalnych importerów masła nowozelandzkiego mających siedzibę w innych państwach członkowskich są skrajnie ograniczone, ponieważ rozporządzenie nr 2535/2001 pozwala im na złożenie wniosku w wybranym przez nich języku, a koszty z tym związane nie przekraczają kosztów, jakie powstają w ramach zwykłych stosunków handlowych. Zróżnicowane traktowanie jest zatem obiektywnie uzasadnione i ograniczone do tego, co jest niezbędne do osiągnięcia zamierzonego celu.

Ocena Trybunału

- 33 Na wstępie należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem art. 34 ust. 2 akapit drugi WE, który ustanowia zakaz dyskryminacji w ramach wspólnej polityki rolnej, jest jedynie szczególnym wyrazem ogólnej zasady równości, która wymaga, aby sytuacje porównywalne nie były traktowane w sposób odmienny oraz

aby sytuacje odmienne nie były traktowane w taki sam sposób, o ile takie odmienne traktowanie nie jest obiektywnie uzasadnione (zob. w szczególności wyroki z dnia 17 kwietnia 1997 r. w sprawie C-15/95 EARL de Kerlast, Rec. str. I-1961, pkt 35; z dnia 13 kwietnia 2000 r. w sprawie C-292/97 Karlsson i in., Rec. str. I-2737, pkt 39; z dnia 6 marca 2003 r. w sprawie C-14/01 Niemann, Rec. str. I-2279, pkt 49, i z dnia 30 marca 2006 r. w sprawach połączonych C-87/03 i C-100/03, Hiszpania przeciwko Radzie, Zb.Orz. str. I-2915, pkt 48).

- 34 W niniejszym przypadku nie można zaprzeczyć, że importerzy masła nowozelandzkiego mający siedzibę w Zjednoczonym Królestwie znajdują się w sytuacji porównywalnej do sytuacji importerów mających siedzibę w innym państwie członkowskim.
- 35 Niemniej nakładając na tych ostatnich obowiązek składania wniosków o wydanie pozwolenia na przywóz w innym państwie członkowskim niż państwo, w którym mają siedzibę, art. 35 ust. 2 rozporządzenia nr 2535/2001 prowadzi do różnego traktowania między tymi importerami potencjalnymi a importerami mającymi siedzibę w Zjednoczonym Królestwie. Wymóg składania wniosku w innym państwie członkowskim może spowodować dla nich trudności, z którymi nie spotykają się importerzy z siedzibą w Zjednoczonym Królestwie. W tym względzie to nie przewidziane w ten sposób wymogi językowe — formularze wniosków o wydanie pozwolenia są dostępne we wszystkich językach urzędowych — lecz niedogodności związane z postępowaniem administracyjnym i ewentualnie spornym odbywającym się w obcym systemie administracyjnym i prawnym mogą stawiać w gorszej sytuacji importerów z siedzibą w innym państwie członkowskim i odwozić ich od składania wniosków o wydanie pozwolenia na przywóz.
- 36 Jeżeli chodzi argument podniesiony przez Komisję i Fonterre, że sprawowana przez Trybunał kontrola sądowa przepisu przyjętego przez Komisję w dziedzinie wspólnej polityki rolnej jest ograniczona do kontroli, czy nie wystąpił oczywisty błąd w ocenie bądź nie miało miejsca nadużycie lub przekroczenie kompetencji, należy

przypomnieć, że rozporządzenie nr 2535/2001 jest oparte na art. 26 ust. 3 i art. 29 ust. 1 rozporządzenia nr 1255/1999 i że Rada w sposób wyraźny określiła w art. 29 ust. 2, że metody zarządzania ustanowionych kontyngentów „[u]nikają [...] dyskryminacji któregośkolwiek z zainteresowanych podmiotów”.

- 37 W tych okolicznościach należy więc sprawdzić, czy kwestionowany przepis jest, jak utrzymuje Komisja, obiektywnie uzasadniony potrzebą zapewnienia prawidłowości wykorzystania kontyngentu i ułatwienia jego kontroli.
- 38 Komisja utrzymuje, że uprawnienie właściwych władz innego państwa członkowskiego do wydania pozwolenia na przywóz masła nowozelandzkiego po obniżonej stawce celnej nie pozwoli osiągnąć celów, które uzasadniają ograniczenie uprawnienia do wydawania tych pozwoleń do jednego państwa członkowskiego, ponieważ cele te można osiągnąć jedynie w drodze systemu wprowadzonego przez art. 35 ust. 2 rozporządzenia nr 2535/2001.
- 39 W tym względzie należy przypomnieć, że w przypadku przywozu innych produktów rolnych uprawnienie do wydawania pozwoleń na przywóz przysługuje właściwym władzom każdego państwa członkowskiego (zob. w szczególności w odniesieniu do innych przetworów mlecznych objętych wymogiem posiadania świadectwa IMA 1 sekcję 1 rozdziału III tytułu 2 rozporządzenia nr 2535/2001 oraz w odniesieniu do przetworów mlecznych, dla których nie wymaga się świadectwa IMA 1, art. 11–16 tego rozporządzenia). Nie można zatem utrzymywać, że ograniczenie uprawnienia do wydawania pozwoleń na przywóz masła nowozelandzkiego do jednego państwa członkowskiego jest niezbędne dla realizacji celów polegających na zapewnieniu prawidłowości wykorzystania kontyngentów i ułatwienia kontroli.
- 40 Cel, na który powołuje się Komisja, nie może więc uzasadniać ani niedogodności wynikających z wymogu składania wniosku o wydanie pozwolenia na przywóz w Zjednoczonym Królestwie, ciężącego na podmiotach gospodarczych, które nie mają siedziby w tym państwie członkowskim, ani, w konsekwencji, różnicy w traktowaniu między importerami wynikającej z art. 35 ust. 2 rozporządzenia nr 2535/2001.

- 41 Wobec powyższego przepis ten jest dyskryminujący, a zatem sprzeczny z art. 34 ust. 2 akapit drugi WE.
- 42 W konsekwencji i bez konieczności udzielania odpowiedzi na pozostałe części pierwszego pytania należy stwierdzić, że art. 35 ust. 2 rozporządzenia nr 2535/2001 jest nieważny w części, w której stanowi, iż wnioski o wydanie pozwolenia na przywóz masła nowozelandzkiego po obniżonej stawce celnej mogą być składane jedynie do właściwych władz Zjednoczonego Królestwa.

W przedmiocie pytania drugiego

- 43 W drugim pytaniu sąd krajowy zwraca się o odpowiedź co do istoty, czy przepisy rozporządzenia nr 2535/2001 ustanawiające szczegółowe zasady przywozu masła nowozelandzkiego po obniżonej stawce celnej, to jest art. 25 i 32 w związku z załącznikami III, IV i XII tego rozporządzenia, są nieważne z powodu ich sprzeczności z zasadą niedyskryminacji przewidzianą w art. 34 ust. 2 akapit drugi WE i art. 29 ust. 2 rozporządzenia nr 1255/1999 oraz z art. 28 i 82 WE, ponieważ w praktyce prowadzą do systemu zarządzania kontyngentami taryfowymi tego produktu, który tak jak w okolicznościach niniejszej sprawy ogranicza możliwość uzyskania pozwolenia na przywóz tylko do jednego przedsiębiorstwa.
- 44 Egenberger podobnie jak rządy niemiecki i polski utrzymują, że przepis art. 25 ust. 1 akapit pierwszy rozporządzenia nr 2535/2001 jest sprzeczny z zakazem dyskryminacji przewidzianym w art. 34 ust. 2 akapit drugi WE. Egenberger zaznacza przy tym, że przepis ten wspiera antykonkurencyjne zachowanie Fonterry i wzmacnia jej pozycję dominującą, w wyniku czego potencjalni importerzy wspólnotowi masła nowozelandzkiego są dyskryminowani względem europejskiego oddziału Fonterry — NZMP.

- 45 Komisja i Fonterra uważają, że rzekomo antykonkurencyjne zachowanie tej ostatniej nie jest objęte, nawet pośrednio, zakresem normatywnym wspomnianego art. 25 ust. 1, ponieważ przepis ten nie wprowadza dyskryminacji między potencjalnymi importerami wspólnotowymi masła nowozelandzkiego po obniżonej stawce celnej.
- 46 Należy przypomnieć przede wszystkim, że art. 34 ust. 2 akapit drugi WE i art. 29 ust. 2 rozporządzenia nr 1255/1999 wyrażają jedną i tę samą zasadę, to jest zasadę niedyskryminacji.
- 47 Z art. 26 ust. 3 i art. 29 rozporządzenia nr 1255/1999 wynika, że Rada zobowiązała Komisję do określenia, przy zachowaniu zasady niedyskryminacji, szczegółowych zasad zarządzania kontyngentem taryfowym masła nowozelandzkiego po obniżonej stawce celnej.
- 48 W tym celu Komisja wybrała system pozwoleń na przywóz wydawanych po okazaniu świadectw IMA 1. Zgodnie z motywem 9 rozporządzenia nr 2535/2001 system ten, na mocy którego kraj wysyłający wydaje zapewnienie, że wywożone produkty są zgodne z ich opisem, znacznie upraszcza procedurę przywozową.
- 49 Jeżeli chodzi o masło nowozelandzkie, funkcję wystawiania świadectw IMA 1 dla masła importowanego do Wspólnoty po obniżonej stawce celnej powierzono zgodnie z załącznikiem XII do rozporządzenia nr 2535/2001 Food Assurance Authority. Zgodnie z art. 25 ust. 1 tego rozporządzenia pozwolenie na przywóz masła nowozelandzkiego po obniżonej stawce celnej jest wydawane tylko po okazaniu właściwym władzom świadectwa IMA 1.

- 50 Należy przypomnieć, że Komisja dysponuje pewnym zakresem uznania przy wyborze środków administracyjnych, które ustanawia w celu wypełnienia obowiązku powierzonego jej przez Radę na mocy art. 26 i 29 rozporządzenia nr 1255/1999.
- 51 Zadaniem Komisji jest zagwarantowanie przy tym przestrzegania zasady niedyskryminacji, o której mowa w art. 29 ust. 2 rozporządzenia nr 1255/1999.
- 52 W świetle tych rozważań należy zbadać zgodność systemu wydawania pozwoleń na przywóz masła nowozelandzkiego po obniżonej stawce celnej wprowadzonego przez odnośne przepisy rozporządzenia nr 2535/2001 z zasadą niedyskryminacji.
- 53 Na mocy art. 24 ust. 1 ustawy z 2001 r. wyłączne pozwolenie na wywóz masła nowozelandzkiego po obniżonej stawce celnej do Wspólnoty Europejskiej zostało przyznane NZDB. NZDB jest więc jedynym przedsiębiorstwem, które może otrzymać pozwolenia na wywóz i świadectwa IMA 1 odpowiadające ilości wywożonego masła.
- 54 Bezsporne jest, że NZDB sprzedaje masło posiadające odpowiednie świadectwa IMA 1 w celu jego przywozu do Wspólnoty wyłącznie swojemu oddziałowi europejskiemu — NZMP. W wyniku tego NZMP jest jedynym przedsiębiorstwem, które może dokonywać przywozu masła nowozelandzkiego po obniżonej stawce celnej.
- 55 Nawet jeżeli wybór procedury stosowania świadectwa IMA 1, która została wprowadzona przez rozporządzenie nr 2535/2001, odpowiada celowi uproszczenia

procedury przywozowej i lepszego zapewnienia przestrzegania kontyngentów taryfowych, takie zasady zarządzania tymi kontyngentami nie mogą jednak pozwalać na wykluczenie z procedury przywozowej masła do Wspólnoty wszystkich potencjalnych importerów tego produktu z wyjątkiem jednego przedsiębiorstwa i prowadzić do dyskryminacji między tymi podmiotami gospodarczymi.

- 56 System przywozu masła nowozelandzkiego po obniżonej stawce celnej, który wynika z art. 25 i 32 rozporządzenia nr 2535/2001 w związku z załącznikami III, IV i XII tego rozporządzenia dopuszcza jednak taką dyskryminację.
- 57 Powierając funkcję wystawiania świadectw IMA 1 władzom nowozelandzkim, pomimo obowiązywania ustawy z 2001 r. przyznającej NZDB monopol na eksport masła, Komisja nie podjęła bowiem koniecznych działań w celu zapobieżenia dyskryminacji przy wydawaniu pozwoleń na przywóz, chociaż obowiązek taki został na nią nałożony w art. 29 ust. 2 rozporządzenia nr 1255/1999.
- 58 W konsekwencji i bez konieczności udzielania odpowiedzi na pozostałe części drugiego pytania należy stwierdzić, że art. 25 i 32 rozporządzenia nr 2535/2001 w związku z załącznikami III, IV i XII do tego rozporządzenia są nieważne, ponieważ pozwalają one na dyskryminację przy wydawaniu pozwoleń na przywóz masła nowozelandzkiego po obniżonej stawce celnej.

W przedmiocie pytania trzeciego

- 59 Zważywszy na odpowiedzi udzielone na dwa pierwsze pytania, pytanie trzecie nie wymaga odpowiedzi.

W przedmiocie kosztów

- ⁶⁰ Dla stron postępowania przed sądem krajowym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed tym sądem, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż poniesione przez strony postępowania przed sądem krajowym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (wielka izba) orzeka, co następuje:

- 1) **Artykuł 35 ust. 2 rozporządzenia Komisji (WE) nr 2535/2001 z dnia 14 grudnia 2001 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) 1255/1999 odnośnie do ustaleń dotyczących przywozu mleka i przetworów mlecznych i otwarcia kontyngentów taryfowych jest nieważny w części, w której stanowi, iż wnioski o wydanie pozwolenia na przywóz masła nowozelandzkiego po obniżonej stawce celnej mogą być składane jedynie do właściwych władz Zjednoczonego Królestwa.**

- 2) **Artykuły 25 i 32 rozporządzenia nr 2535/2001 w związku z załącznikami III, IV i XII do tego rozporządzenia są nieważne, ponieważ pozwalają one na dyskryminację przy wydawaniu pozwoleń na przywóz masła nowozelandzkiego po obniżonej stawce celnej.**

Podpisy